

Van: Belangenbehartiging | Alzheimer Nederland <belangenbehartiging@alzheimer-nederland.nl>

Verzonden: vrijdag 23 februari 2024 13:42

Aan: Gemeenteraad

Onderwerp: Focusbrief voor gemeenten van Alzheimer NL

Beste raadsleden,

Door in te zetten op vijf focuspunten verbetert u de dementiezorg in uw gemeente, wordt de zorg toekomstbestendig en blijft deze zorg van goede kwaliteit, effectief en betaalbaar.

Daarom bieden wij u de focusbrief voor gemeenten in 2024 van Alzheimer Nederland. Daarnaast ontvangt u een landelijk overzicht van de stand van zaken anno 2024 in alle gemeenten in Nederland met de Dementiescan.

Op dit moment hebben 300.000 mensen in Nederland dementie. Dit aantal zal in 2040 stijgen tot ruim een half miljoen. Een ding is zeker: we gaan een toekomst tegemoet waarin het aantal mensen met dementie rap stijgt, het aantal zorgprofessionals afneemt en mantelzorgers nóg meer op hun schouders krijgen. Iedereen krijgt te maken met de ziekte: als patiënt, als mantelzorger, als zorgprofessional of binnen de familie of vriendenkring. Dit vraagt om een visie op de transformatie die hiervoor nodig is én actie.

De onderwerpen van de focusbrief zijn gebaseerd op ons onderzoek naar behoeften van mensen met dementie, van mantelzorgers en onze gedeelde ervaringen uit praktijk en onderzoek. Met onze Dementiescan krijgt u snel inzicht in hoe dementievriendelijk uw gemeente is én hoe u ervoor kunt zorgen dat uw gemeente dementievriendelijker wordt. Inmiddels heeft 59% van de gemeenten de scan gebruikt.

Werkt uw gemeente al aan haar dementievriendelijkheid? Een goede start is het invullen van de Dementiescan. Dit kan in samenwerking met de regionale afdeling van Alzheimer Nederland.

Vanzelfsprekend kunt u contact opnemen met Alzheimer Nederland voor verdere informatie of vragen. Stuur een mail aan belangenbehartiging@alzheimer-nederland.nl. We gaan graag met u in gesprek

We hebben elkaar nodig om mensen met dementie en hun mantelzorgers de juiste ondersteuning en zorg te bieden, zodat zij zo lang mogelijk regie op het eigen leven behouden.

Met vriendelijke groet,

Miriam van Meerten

Belangenbehartiger gemeenten

06- geanonimiseerd

Werkdagen: Maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdagochtend

Alzheimer Nederland

Stationsplein 121 - Postbus 2077 - 3800 CB Amersfoort

Door dementie heb je veel aan je hoofd. Wij begrijpen dit. Daarom zorgt Alzheimer Nederland voor hulp en advies voor iedereen die met dementie te maken krijgt. Kijk voor alles over omgaan en leven met dementie op dementie.nl.

Gemeenten aan zet in 2024

Bereid je gemeente voor op 2040

De zorg en ondersteuning voor de groeiende groep mensen met dementie is een van de grootste uitdagingen van de toekomst. Alzheimer Nederland helpt gemeenten graag. Met deze vijf focuspunten helpen we mensen met dementie en hun naasten het meest: nu en met het oog op de toekomst.

5 focuspunten voor dementievriendelijke buurten

- 1 Word een dementievriendelijke gemeente!**

Een **dementievriendelijke gemeente** zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen. Vul met de lokale belangenbehartiger de Dementiescan in. Dan weet je hoe je er als gemeente voor staat én hoe je dementievriendelijker kunt worden.
- 2 Financier ontmoetingsplekken structureel**

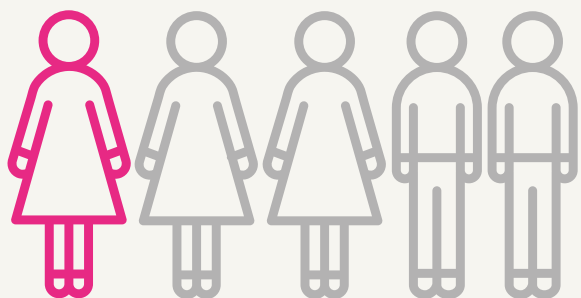
Activiteiten die mensen met dementie als zinvol en leuk ervaren zijn cruciaal. Het biedt structuur in de week en voorkomt isolement. De gemeente heeft een belangrijke rol in het organiseren van ontmoetingsplekken en activiteiten. Op onze **website** vindt je ideeën en tips.
- 3 Dementievriendelijk wonen als norm**

Maak de woonzorgvisie en lokale prestatieafspraken concreet en benoem dementie expliciet. Werk samen met de woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties. Kijk voor meer informatie over wat je kunt doen op **alzheimer-nederland.nl/wonen**.
- 4 Ondersteun mantelzorgers in de zorg voor hun naaste met dementie**

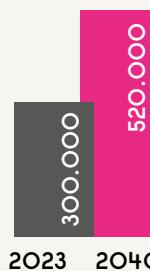
Organiseer voldoende vraaggerichte respijtzorg, laagdrempelige ontmoetingsplekken en lotgenotencontact. Hier zijn SPUK-gelden voor beschikbaar. Informeer mantelzorgers actief over de ondersteuningsvormen door middel van een mantelzorgsteunpunt.
- 5 Neem je verantwoordelijkheid in het regionale dementienetwerk**

Samenwerken in het netwerk draagt bij aan tijdige signalering, domeinoverstijgend werken en het voorkomen van crisis. Actieve deelname van de gemeente werkt stimulerend en verbindend en is van groot belang voor een goedwerkend regionaal dementienetwerk.

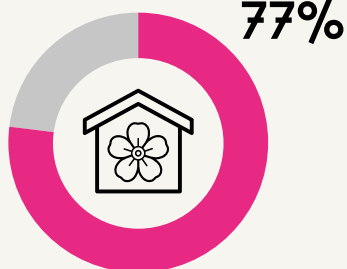
Dementiezorg is een uitdaging

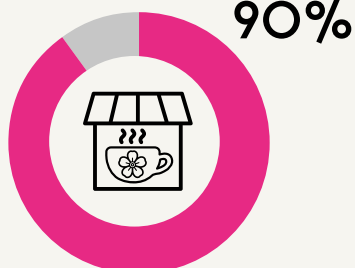
1 op de 5 mensen krijgt dementie

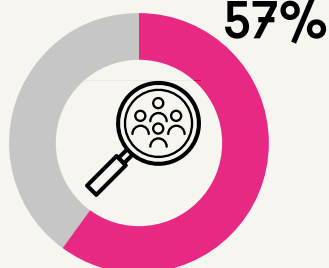
Ruim een half miljoen mensen met dementie over 20 jaar

77% van de mensen met dementie vindt het huidige woonaanbod niet passend

90% van de mensen met dementie en mantelzorgers hebben behoefte aan een ontmoetingsplek

57% van de gemeenten heeft de Dementiescan nog niet ingevuld

Samen aan de slag

Scan de QR-code om te weten hoeveel aandacht er is voor dementie in de plannen van jouw gemeente

Alzheimer Nederland stimuleert gemeenten om dementievriendelijk te worden.

Op dementie-in-beeld.alzheimer-nederland.nl kun je zien of dementie en dementievriendelijkheid plaats krijgt in de plannen van de gemeente en of er al een Dementiescan is ingevuld.

Voorbeelden, informatie en advies:

- alzheimer-nederland.nl/dvg
- alzheimer-nederland.nl/belangenbehartiging/standpunten/activiteiten-voor-mensen-met-dementie
- dementie-in-beeld.alzheimer-nederland.nl

De Dementiescan

In één gesprek weten waar je staat als gemeente

Er zijn **300.000** mensen met dementie in Nederland. 79% hiervan woont thuis en het aantal mensen met dementie neemt toe. Het vormgeven van passende en noodzakelijke ondersteuning aan mensen met dementie én mantelzorgers is een urgente uitdaging waar Alzheimer Nederland gemeenten graag bij helpt.

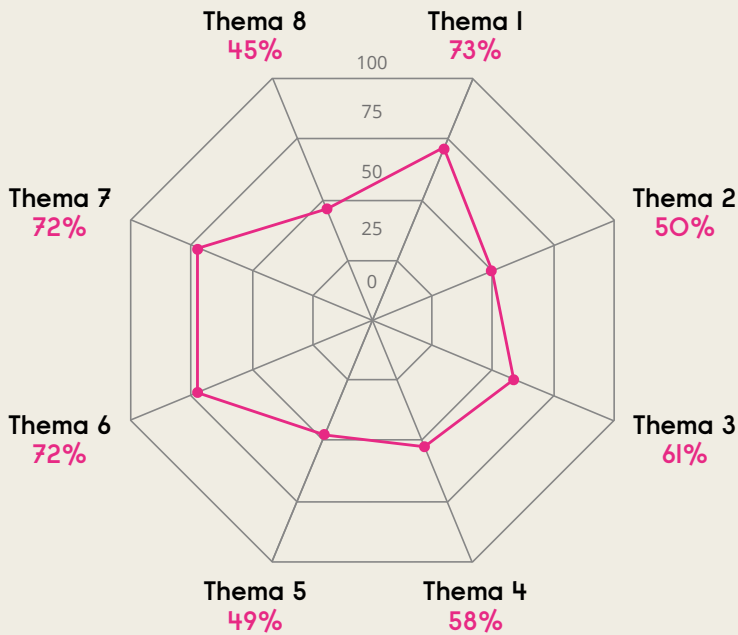
foto: overhandiging certificaat aan gemeente Vlaardingen

Acht thema's voor een dementievriendelijke(re) gemeente

- 1 Kennis van omvang dementie in de gemeente**
Krijg inzicht in het **aantal mensen** met dementie nu en over 5 jaar en hoe snel de toename is. Dat is een goede indicator van hoeveel ondersteuning en welke middelen er nodig zijn, nu en in de toekomst.
- 2 Beleids- en planvorming**
Dementievriendelijk(er) worden begint met een goed en breed gedragen beleids- en uitvoeringsplan dat geëvalueerd wordt met mensen met dementie en mantelzorgers.
- 3 Structuur en afstemming**
Samenwerking en samenhang geeft duidelijkheid voor mensen met dementie en mantelzorgers en zorgt voor een breder draagvlak.
- 4 Ontwikkeling van een dementievriendelijke gemeenschap**
Bewustwording en informatie zijn onontbeerlijk om mensen met dementie langer mee te laten doen binnen de gemeenschap. De vragen bieden concrete aanknopingspunten om meteen aan de slag te gaan.
- 5 Deskundigheidsbevordering**
Train de medewerkers van de gemeente hoe dementie te herkennen en er **GOED** mee om te gaan. Stimuleer verenigingen, train inwoners en andere sectoren zodat mensen met dementie mee blijven doen. Let hierbij ook op inwoners uit andere culturen en met een andere achtergrond.
- 6 Ondersteuning mantelzorgers**
Mensen met dementie wonen langer thuis. Dit kan alleen als mantelzorgers praktische en psychosociale ondersteuning krijgen. Ruim de helft van de **mantelzorgers** voelt zich overbelast.
- 7 Dagactiviteiten/respijtzorg**
Voldoende ontmoetingsplekken en dagactiviteiten met én zonder indicatie zijn belangrijk zowel overdag als in de nacht waarbij bereikbaarheid en laagdrempeligheid van groot belang is.
- 8 Wonen met dementie**
We maken inzichtelijk of er voldoende aandacht is voor **dementievriendelijk wonen** en of er een woonzorgvisie is met aandacht voor mensen met dementie.

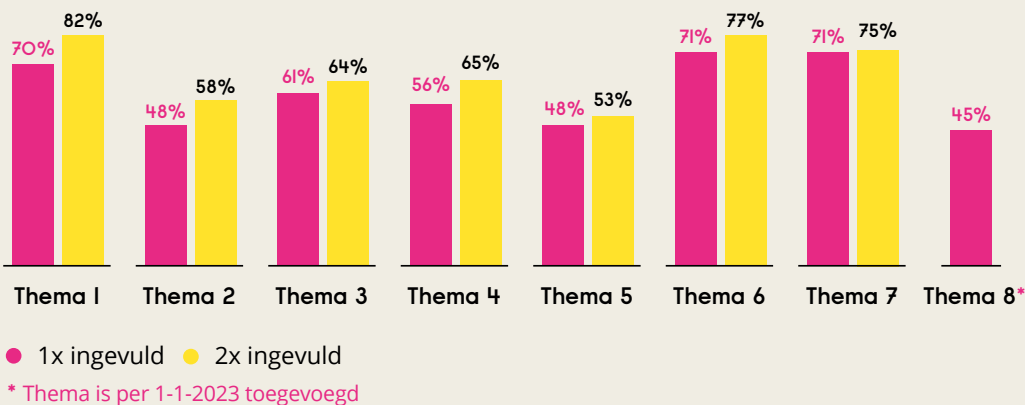
Resultaten uit Dementiescan van 193 gemeenten (peildatum I-I-2024)

Landelijk gemiddelde op de thema's:

- Thema 1 Kennis van omvang dementie in de gemeente
- Thema 2 Beleids- en planvorming
- Thema 3 Structuur en afstemming
- Thema 4 Ontwikkeling Dementievriendelijke gemeenschap
- Thema 5 Deskundigheidsbevordering
- Thema 6 Ondersteuning mantelzorgers
- Thema 7 Dagactiviteiten/respijtzorg
- Thema 8 Wonen met dementie

Dementiescan helpt gemeenten om dementievriendelijker te worden.

Stijging Dementiescans per provincie

	2022	2023
Drenthe	100%	100%
Flevoland	33%	43%
Friesland	17%	26%
Gelderland	45%	69%
Groningen	10%	30%
Limburg	16%	56%
Noord-Brabant	23%	52%
Noord-Holland	31%	63%
Overijssel	44%	55%
Utrecht	46%	62%
Zeeland	31%	71%
Zuid-Holland	37%	73%

Aandacht voor mensen met migratieachtergrond in dementiebeleid

In het dementiebeleid is een aparte paragraaf opgenomen ten aanzien van mensen met een migratieachtergrond.

12%

Het bereik van het wijkteam en/of casemanager dementie onder mensen met een migratieachtergrond.

13%

Alle ondersteunende activiteiten zijn ook gericht op mantelzorgers van mensen met een migratieachtergrond.

4%

Wil je als gemeente een Dementiescan inplannen?

Stuur een mailtje naar belangenbehartiging@alzheimer-nederland.nl

Nieuwsgierig welke gemeenten de Dementiescan al hebben ingevuld?

Kijk op dementie-in-beeld.alzheimer-nederland.nl